

ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام

ۋە

بۇتپەرەس ئادىسى

باللار ئۈچۈن پەيغەمبەرلەر

قىسسەسى

مەنبە: قىسسى و حكايات بالعربي

ئىبراھىم ئەلەيھىسسالامنىڭ دادىسىنى دەۋەت قىلىشى
ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام بارلىق پەيغەمبەرلەرنىڭ ئاتىسى
ئىدى. چۈنكى ئۇنىڭدىن كېيىن كەلگەن پەيغەمبەرلەر ئۇنىڭ
نەسلىدىن ئىدى. ئاللاھ ئۇنىڭغا ھېچكىمدە بولمىغان بىر
ئالاھىدىلىك ئاتا قىلغان بولۇپ، ئاللاھ ئۇنى ئۆزىنىڭ ئەڭ يېقىن
دوستى قىلىپ تاللىغان ئىدى.

ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام ئىراقنىڭ بابل شەھىرىدە تۇغۇلغان
ئىدى. بابل ئەھلى كۆپۈر قاراڭغۇلۇقىدا ياشايتتى. ئۇلار ئاللاھقا
ئىبادەت قىلمايتتى. بۇتلارغا، يۇلتۇزلارغا، پادىشاھ ۋە
ھاكىملارغا چوقۇناتتى. ئىبراھىم ئەلەيھىسسالامنىڭ دادىسى
ئازەر بۇت ياساپ ساتاتتى.

ۋاقتنىڭ ئۆتۈشى بىلەن ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام چوڭ بولدى. ئاللاھ ئۇنىڭغا ساغلام ئەقىل ۋە ئىلىم - ھېكمەت ئاتا قىلدى. ئۇ بۇتلارنى يامان كۆرەتتى، دادىسى ۋە قەۋمنىڭ بۇتلارغا چوقۇنىشىغا ھەيران قالاتتى. ئۇ كۆڭلىدە: «ئۇلار قانداقمۇ ئۆز قولى بىلەن ياسىغان، ئاڭلىمايدىغان، كۆرمەيدىغان، ھېچقانداق پايدا - زىيان يەتكۈزەلمەيدىغان بۇتلارغا چوقۇنىدىغاندۇ؟» دەيتتى. ئۇ بۇتقا چوقۇنىدىغان ئائىلىدە ياشىسىمۇ، ئەمما ئۇلارغا قارىغۇلارچە ئەگەشمەيتتى. ئۇ ئاللاھ ئاتا قىلغان ئەقلى بىلەن تەپەككۇر قىلاتتى ۋە توغرا يول ئىزدەيتتى. ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام ساغلام ئەقلى ۋە ساپ قەلبى بىلەن كائىناتنى ياراتقان بىر زاتنىڭ بارلىقىنى، پەقەت ئاشۇ زاتلا ئىبادەتكە لايىق ئىكەنلىكىنى تونۇپ يەتكەن ئىدى.

ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام بىر كۈنى سەھراغا باردى. ئاللاھ
ئۇنىڭغا دادىسى بىلمىگەن ھەقىقەتنى بىلدۈردى. ئاللاھ
ئۇنىڭغا ئۆزىنىڭ يەككە - يىگانە ئىلاھ ئىكەنلىكىنىڭ
ئالامەتلىرىنى كۆرسەتتى. ئۇ ئاسمان - زېمىندىكى ئاللاھنىڭ
مۆجىزىلىرىنى كۆرۈپ، ماڭغان يولىنىڭ ھەق ئىكەنلىكىگە
جەزم قىلدى.

ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام قەۋمىگە ئۇلار چوقۇنۇۋاتقان يۇلتۇزلارنىڭ ئىلاھ ئەمەسلىكىنى قانداق چۈشەندۈرۈش ھەققىدە ئويلىنىدى. كەچ بولغاندا ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام ئاسمانغا قاراپ قەۋمىگە ئەڭ نۇرلۇق يۇلتۇزنى كۆرسىتىپ تۇرۇپ: «بۇ مېنىڭ رەببىم» دېدى. ئازغىنە ۋاقىتتىن كېيىن يۇلتۇز غايىپ بولدى. ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام قەۋمىگە: «ئىلاھ قانداقمۇ چوقۇنغۇچىلىرىدىن يۇشۇرنىۋالدى؟ ھەقىقىي ئىلاھ چوقۇنغۇچىلىرىغا پايدا يەتكۈزىدۇ، پۈتۈن كائىناتنى ئىدارە قىلىدۇ. پەيدا بولىدىغان ۋە غايىپ بولىدىغان نەرسە قانداقمۇ ئىبادەتكە لايىق بولسۇن؟!» دېدى.

ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام قەۋمىگە ئاسماندىكى ئايىنى
كۆرسىتىپ تۇرۇپ: «بۇ مېنىڭ رەببىم» دېدى. مەلۇم ۋاقىتتىن
كېيىن ئايمۇ كۆزدىن غايىب بولدى. ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام
قەۋمىگە قاراپ: «رەببىم مېنى ھەقىقەتكە ھىدايەت قىلمىسا،
ئازغۇن قەۋمدىن بولمەن» دېدى. ۋاقىتنىڭ ئۆتۈشى بىلەن
كېچىمۇ ئاخىرلاشتى.

ئەتسى سەھەردە قۇياش چىقتى. ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام قەۋمىگە قۇياشنى كۆرسىتىپ تۇرۇپ «بۇ مېنىڭ رەببىم، بۇ قۇياش يۇلتۇز ۋە ئايدىن چوڭدۇر» دېدى. كەچقۇرۇن قۇياشمۇ غايىب بولدى. ئاخىرى ھەقىقەت ئاشكارا بولدى. ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام يۇلتۇزلارغا ئىبادەت قىلىدىغان قەۋمىگە خىتاب قىلىپ: «مەن ئاشۇ يۇلتۇزلارغا ئىبادەت قىلىشتىن ئادا – جۇدامەن. ئۇلار ھېچقانداق پايدا – زىيان يەتكۈزەلمەيدىغان ساختا ئىلاھلاردۇر» دېدى. ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام قەۋمىگە ئاسمان – زېمىن ۋە يۇلتۇزلارنى ياراتقان ئاللاھنىڭلا ئىبادەتكە لايىق ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلاپ بەردى.

ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام دادىسىغا كەسكىن قارشى چىقتى. ئۇنىڭ دادىسى ئازەر بۇت ياساپ ساتاتتى ۋە ئۇنىڭغا چوقۇناتتى. ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام ئىنسانلارنىڭ ھىدايەت تېپىپ يەككە – يېگانە ئاللاھقا ئىبادەت قىلىشىنى ئۈمىد قىلغاندەك، دادىسىنىڭمۇ ھىدايەت تېپىشىنى تولىمۇ ئارزۇ قىلاتتى. ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام دادىسىنى سىلىق – سىپايە گۈزەل ئۇسۇللار بىلەن ئەقلى دەلىللەرنى كۆرسىتىپ تۇرۇپ ھەقىقەتكە دەۋەت قىلاتتى. ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام دادىسىغا: «دادا، نېمىشقا ھېچنەرسىنى ئاڭلىمايدىغان، كۆرمەيدىغان ۋە ساڭا ھېچقانداق پايدىسى تەگمەيدىغان بۇتقا ئىبادەت قىلسەن؟

دادا، مەن سېنىڭ ئوغلۇڭ، ئاللاھ ماڭا ھېچكىمگە ئاتا قىلمىغان ئىلىم - ھېكمەت ئاتا قىلدى، ماڭا ئەگىشىپ ئاللاھقا ئىبادەت قىلغىن» دېدى. ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام دادىسىغا ئەدەب - ئەخلاق بىلەن مۇئامىلە قىلىپ ئېھتىرام بىلدۈردى. ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام دەۋەت قىلىۋاتقان دىن ئۇنىڭ دادىسى كاپىر بولغان تەقدىردىمۇ ئۇنى ھۆرمەتلەپ ياخشى مۇئامىلە قىلىشقا بۇيرۇيتتى. ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام دادىسىنى دەۋەت قىلىشنى قەتئىي توختاتمىدى. بەزىدە ئەقلى دەلىل بىلەن، يەنە بەزىدە مېھىر - شەپقەت بىلەن قايىل قىلىشقا ئۇرۇندى. لېكىن ئۇنىڭ دادىسى دەۋەتكە ھېچ قۇلاق سالمىدى، ئۇ ئېلىپ كەلگەن ھەقىقەتكە ئەگەشمىدى.

بەلكى تېخى بۇتقا چوقۇنۇپ ئاللاھنى ئىنكار قىلىشنى
داۋاملاشتۇردى. ئوغلنىڭ دەۋىتىگە قوپاللىق بىلەن قارشى
چىقتى. قارشى چىقىش بىلەنلا توختاپ قالماي ئۇنىڭغا
تەھدىت سېلىپ: «ئىبراھىم، سەن مېنىڭ ئىلاھىمغا
چوقۇنۇشنى رەت قىلامسەن؟ بۇ قىلمىشىڭدىن
يانمايدىغان بولساڭ، سېنى تاش بوران قىلمەن، مەندىن
قۇتۇلالمايسەن. مېنى يولۇمدا خاتىرجەم ماڭغىلى قويۇپ
مەندىن يېراق تۇرغىن» دېدى.

ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام دادىسىنىڭ شۇنچە قوپاللىق قىلىشىغا قارىماستىن ئۇنىڭغا سىلىق مۇئامىلە قىلدى ۋە ئۇنىڭغا مېھىر – مۇھەببەت بىلەن: «ئاللاھ سېنى سالامەت قىلسۇن، رەببىمدىن سەن ئۈچۈن مەغپىرەت سورايمەن. سېنىڭ ھىدايتىڭ ئۈچۈن دۇئا قىلىمەن. ئاللاھ تولىمۇ مېھىرباندۇر» دېدى. ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام دادىسىغا بەرگەن ۋەدىسى بويىچە ئۇنىڭ ئۈچۈن مەغپىرەت تەلەپ قىلدى. ئاخىرى ئاللاھ ئۇنى دادىسىغا مەغپىرەت تىلەشتىن چەكلىدى. چۈنكى مۇسۇلمان ئەڭ يېقىن تۇغقىنى بولغان تەقدىردىمۇ مۇشرىك ئۈچۈن مەغپىرەت تەلەپ قىلسا توغرا بولمايتتى.

ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام دادىسىنىڭ يېنىدىن غەمكىن ھالدا قايتتى، ئەمما ئۇ قىلچىمۇ ئۈمىدسىزلەنمىدى. بىر مىنۇتمۇ دەۋەتتىن ۋاز كېچىشنى ئويلاپ باقمىدى. بەلكى دەۋەتنى داۋاملاشتۇرۇش ئىرادىسى تېخىمۇ كۈچەيدى. قەۋمنىڭ بۇتلارغا چوقۇنۇشتىن ۋاز كېچىپ ھەقىقەتكە ئەگىشىشىدىن قەتئىي ئۈمىد ئۈزۈلمىدى.

ئۆگەنگەنلىرىمىز:
ھەقىقەتكە قارشى چىققۇچىلار قانچىلىك كۆپ بولشىدىن
قەتئىينەزەر ھەقىقەتە مۇستەھكەم تۇرۇش كېرەك.
بۇتلارنىڭ ئىنتايىن ئاجىز ئىكەنلىكى ئۇلارغا چوقۇنۇشنىڭ توغرا
ئەمەسلىكىنى ئىسپاتلاپ بېرىدۇ.
پايدا - زىيان ئاللاھنىڭ ئىلكىدە بولۇپ، ئاللاھتىن باشقا ھېچكىم
پايدا - زىيان يەتكۈزەلمەيدۇ.
ئاتا - ئانىمىزغا ئوخشاش ئۈستىمىزدە ھەققى بولغان كىشىلەرگە
كاپىر بولغان تەقدىردىمۇ ياخشىلىق قىلىشىمىز كېرەك.
ئاللاھنىڭ دىنىغا دەۋەت قىلغاندا سىلىق - سىپايە، مېھىر -
شەپقەتلىك بولۇش كېرەك.
ئاللاھ رازىلىقى ئۈچۈن يامانلىققا ياخشىلىق بىلەن جاۋاب
قايتۇرۇش كېرەك.

